

Arrest

nr. 340 795 van 10 februari 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat A. VAN DER MAELEN
Guilleminlaan 35 bus 1
9500 GERAARDSBERGEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, op 20 augustus 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 11 augustus 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 27 oktober 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 25 november 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken V. HOEFNAGELS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat E. DHONDT, die loco advocaat A. VAN DER MAELEN verschijnt voor de verzoekende partij. Verwerende partij is niet verschenen, noch vertegenwoordigd.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoeker, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, dient op 14 november 2024 een verzoek om internationale bescherming in.

Op 18 juni 2025 wordt verzoeker gehoord op het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het CGVS), bijgestaan door een tolk die het Arabisch machtig is en in aanwezigheid van zijn advocaat.

Op 11 augustus 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissing “niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)”. Dit is de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u afkomstig uit Khan Younis in Gaza. U bent van Palestijnse origine. Uw vrouw (M.J., °2002) is momenteel nog in Gaza. Hetzelfde geldt voor uw ouders en de meeste van uw broers en zussen (M., M., A., F. en B.). Uw broer A. zou zich in Egypte bevinden en zou beschikken over de Egyptische nationaliteit. U heeft echter al zes jaar niets meer van hem vernomen. Uw zus O. woont in Jordanië en uw broer A. (O.V. [...]) en zijn echtgenote A.S. (O.V. [...]) zijn tevens in België. Beiden beschikken ze over de vluchtelingenstatus. U bent niet geregistreerd bij UNRWA.

U vertrok uit Gaza op 29 januari 2023 omwille van de precare leefomstandigheden en bij gebrek aan een toekomstperspectief. Via Egypte en Turkije reisde u door naar Griekenland waar u in februari van datzelfde jaar aankwam op het eiland Kos. Daar diende u op 13 februari 2023 een verzoek om internationale bescherming in, hetgeen op 3 mei 2023 werd goedgekeurd. Gedurende deze periode verbleef u in een vluchtelingenkamp. Na ontvangst van uw positieve beslissing reisde u naar Thessaloniki om uw verblijfsdocumenten in orde te brengen. Daar verbleef u tien dagen om vervolgens een week in Kreta door te brengen. Hierna ging u terug naar Kos waar u de komende vijf maanden in een gemeenschappelijk verlaten pand woonde. U werkte er sporadisch in de landbouw. Omwille van de slechte leefomstandigheden verhuisde u in november 2023 naar Athene. Daar werkte u voor twee dagen in een fabriek die plastic produceerde maar omwille van de slechte werkomstandigheden verhuisde u naar de stad Argos op het Griekse vasteland. Daar vond u opnieuw onderdak in een verlaten woning. U werkte er als seizoensarbeider in de landbouw. Uiteindelijk besloot u na een jaar om door te reizen naar België omdat u er niet in slaagde om in Griekenland een stabiel leven op te bouwen. Op 14 november 2024 diende u hier een verzoek om internationale bescherming in.

Zowel in Gaza als Griekenland vreest u de precare leefomstandigheden.

Ter staving van uw asielerzoek legt u volgende documenten voor: uw origineel Palestijns paspoort, een kopie van uw geboortecertificaat, uw UNRWA-kaart, documenten betreffende uw scholing in Gaza, een certificaat van de bacheloropleiding van uw vrouw, foto's over de leefomstandigheden in Gaza, uw originele Griekse paspoort en verblijfsvergunning, uw AFM en AMKA, een bewijs van een geldtransfer, uw Belgische ziekteverzekeringskaart en een USB-stick waarop filmpjes staan van de leefomstandigheden in Griekenland, enkele foto's van de situatie in Gaza, een kopie van uw Palestijnse identiteitskaart, een kopie van de reizigerslijst van het moment van uw vertrek uit Gaza, uw huwelijksakte, enkele documenten omtrent uw opleiding in Gaza en een onleesbaar PDF-document.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (DVZ, Eurodac Marked Record), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist of weerlegd.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigen van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigen gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigen van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstige van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigen van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstige betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma’s voor begunstigen [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/>

verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegan.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigen van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn NGO's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigen van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.** Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u **onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.**

Uit de door u voorgelegde documenten blijkt dat u beschikt over uw Griekse verblijfsvergunning (ADET) en uw Griekse paspoort (doc 7 en 8). Deze zijn nog geldig tot respectievelijk 2 mei 2026 (ADET) en 20 mei 2028 (paspoort).

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het niet makkelijk had om er een stabiel leven op te bouwen, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

U verklaarde dat het niet evident was om werk of onderdak te vinden in Griekenland (CGVS, 16-19). Uit uw verklaringen blijkt echter dat u er wel degelijk in slaagde om verschillende jobs te bemachtigen. In Kos werkte u in de landbouw (CGVS, 17), in Athene ging u twee dagen aan de slag in een plasticfabriek (CGVS, 19) en in Argos werkte u als seizoensarbeider (CGVS, 18). Voorts ontving u geregeld geld van uw broer in België waarmee u in uw levensonderhoud kon voorzien (CGVS, 7-8). Hoewel u er niet in slaagde om legaal werk te vinden, had u voor het grootste deel van uw tijd in Griekenland wel degelijk een inkomen. Kan hier overigens nog worden aan toegevoegd dat uw gebrekkige / onbestaande kennis van de Griekse taal mee aan de basis lag van uw onvermogen legaal werk te vinden. Dit werd u meegedeeld in de arbeidsbureaus waar u zich aanmeldde (zie CGVS p. 15). Dat zij u geen legaal werk konden aanbieden omdat u niet voldeed aan de gestelde vereisten, kan logischerwijs niet volstaan om te besluiten dat u in Griekenland als begunstigde van internationale bescherming geen toegang had tot de arbeidsmarkt.

Ook had u bijna altijd een dak boven uw hoofd. Zowel in Kos als in Argos, waar u het grootste deel van uw tijd in Griekenland verbleef, vond u onderdak in verlaten panden (CGVS, 16-17). U beschikte bovendien over een AFM- en AMKA-nummer (CGVS, 10), documenten waarmee u toegang heeft tot de arbeids- en woningmarkt. Dat u mogelijks moeilijkheden kende om op de plaatsen waar u verbleef legaal werk en een onderkomen te vinden, volstaat niet om te besluiten dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland uw basisrechten dienaangaande niet kon laten gelden en in een toestand van verregaande materiële deprivatie verkeerde of dreigt te terecht te komen ingeval van een terugkeer. U verklaarde dat de taalbarrière een obstakel vormde om zich fatsoenlijk in de Griekse maatschappij te integreren (CGVS, 15 en

17). U gaf echter geen blijk van terdege pogingen te hebben ondernomen om de taal effectief te leren. U probeerde via uw gsm de taal te leren en enkele keren zou u mensen hebben aangesproken maar toen u hoorde dat lessen enkel tegen betaling particulier werden aangeboden, gaf u het op (CGVS, 15). Dat is niet ernstig. Uit de hierboven besproken COI blijkt bovendien dat er NGO's in Griekenland actief zijn die u hier mogelijks bij hadden kunnen helpen (zie supra). U verklaarde overigens ook zelf in Kos bijstand te hebben gekregen van een hulporganisatie. Deze voorzag u van basismiddelen en ze zette u op weg naar werk (CGVS, 16-17). Dat u dan geen enkele mogelijkheid zou gehad hebben om via deze, dan wel een andere organisatie, enige bijstand te krijgen in het kader van taallessen, toont u niet aan. Minstens kan verwacht dat u zich hieromtrent zou hebben geïnformeerd. U bleef hier in gebreke (zie CGVS p. 15). Een taal leren vergt tijd en inspanning en uit uw verklaringen blijkt niet dat u daarin voldoende investeerde.

Kortom, hoewel de leefomstandigheden ongetwijfeld niet evident waren, en mogelijks een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

De door u neergelegde documenten kunnen bovenstaande appreciatie niet wijzigen aangezien de meerderheid van deze stukken louter betrekking hebben op uw persoonsgegevens en/of de situatie in Gaza (doc 4, 6, 10, 11, 12, 13). Geen van deze elementen staan in voorgaande ter discussie. Deze stukken voegen echter in casu niets wezenlijks toe daar ze geen verband houden met uw situatie in Griekenland. Ook het registratieformulier van de opleiding van uw vrouw zegt niets over de omstandigheden in Griekenland (doc 5); uw kaart van de ziekteverzekering in België doet dit evenmin (doc 1). Uw Griekse identiteitsdocumenten bewijzen louter dat u er erkend bent als vluchteling en dat u administratief in regel bent (doc 2, 3, 7, 8). Ze zeggen niets over eventuele problemen die u daar had. Het betalingsbewijs attesteert enkel dat u ooit een som geld heeft ontvangen (doc 9). De foto's van Gaza en de kopieën van de (identiteitsdocumenten van Gaza die terug te vinden zijn op de USB-stick (doc 13) hebben zoals hierboven vermeld, niets te maken met uw situatie in Griekenland. Voorts stonden er nog enkele filmpjes van Griekenland op de USB-stick. Daarop is één van de verlaten panden te zien waar u zou hebben gewoond. U komt in beeld terwijl u zichzelf en een aantal van uw medebewoners filmt in het pand. Nu nog los van het feit dat uit dit beeld op geen enkele manier kan worden afgeleid dat u daar ook effectief woonde – dergelijke filmpjes kunnen immers makkelijk gemanipuleerd zijn – kan dit filmpje hoe dan ook geenszins bovenstaande conclusie dat u in Griekenland niet in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde en niet heeft aangetoond dat u uw basisrechten niet kon laten gelden, omvormen. Uit het onleesbare PDF-document dat tenslotte terug te vinden was op de USB-stick was evident niets op te maken.

Het verandert echter niets aan de hierboven gevormde

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

Dat in hoofde van uw broer en zijn echtgenote door de Commissaris-generaal werd beslist tot toekenning van de vluchtelingenstatus wijzigt niets aan voorgaande daar elk verzoek individueel en op zijn eigen merites dient te worden beoordeeld.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van gewoonlijk verblijf, zijnde Gaza.”

2. Rechtspleging

Na de sluiting van de debatten op 25 november 2025 ontvangt de Raad op 5 december 2025 een verzoekschrift tot heropening van de debatten vanwege verzoeker. Verzoeker betoogt hierin dat de bij dit verzoekschrift gevoegde open brief van 19 november 2025 van een consortium van Griekse middenveldorganisaties gericht aan het CGVS en de Dienst Vreemdelingenzaken een nieuw stuk van overwegend belang vormt dat een heropening van de debatten rechtvaardigt conform artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek.

De Raad merkt op dat waar de betrokken Griekse middenveldorganisaties de Belgische asielinstanties in voormelde brief uitdrukkelijk verzoeken om de COI Focus "*Grèce: aide aux migrants*" van Cedoca van 25 juli 2025 buiten beschouwing te laten, de verwerende partij weliswaar naar dit rapport verwijst in een aanvullende nota die door haar op 17 november 2025 werd neergelegd in onderhavige zaak, doch dit via de vermelde weblink op heden niet kan worden geraadpleegd. Derhalve wordt de COI Focus "*Grèce: aide aux migrants*" van Cedoca van 25 juli 2025 door de Raad niet betrokken bij de beoordeling in onderhavig arrest, die voldoende steun vindt in de overige gehanteerde rapporten. In zoverre verzoeker in zijn verzoekschrift tot heropening van de debatten betoogt dat het schrijven van de Griekse middenveldorganisaties tevens aantoonde dat zij met een chronisch gebrek aan middelen kampen waardoor hun dienstverlening beperkt is, dat er problemen rijzen bij het verkrijgen van een (actieve) AMKA en dat er obstakels zijn bij de toegang tot gezondheidszorg, stelt de Raad vast dat verzoeker deze elementen ook reeds in zijn verzoekschrift en zijn aanvullende nota heeft aangebracht. Met deze elementen wordt in onderhavige beoordeling dan ook terdege rekening gehouden.

Indien wegens de voorlegging van nieuwe gegevens de heropening der debatten zou moeten worden bevolen, moet een nieuwe rechtsdag worden vastgesteld en moet de tegenpartij in de gelegenheid worden gesteld de voorgebrachte nieuwe gegevens te onderzoeken en hieromtrent standpunt in te nemen. Dergelijke vertraging valt niet te verenigen met de door de wetgever gewilde snelle afhandeling van de asioldossiers. De wetgever heeft niet alleen de behandelingstermijn heel kort gehouden, doch heeft tevens gewild dat nieuwe gegevens ten laatste op de door de Raad vastgestelde rechtsdag worden aangebracht. Eén en ander leidt tot het besluit dat de Raad de wil van de wetgever zou miskennen wanneer hij de debatten zou heropenen om reden dat de verzoeker om internationale bescherming tijdens het beraad nieuwe gegevens heeft ontdekt (RvS 8 oktober 2008, nr.186.908; zie ook RvS 19 augustus 2024, nr. 260.503). De door verzoeker bijgebrachte brief van de Griekse middenveldorganisaties van 19 november 2025 werd aan de Raad overgemaakt na de sluiting der debatten.

Gezien het geheel van de voorgaande vaststellingen acht de Raad het te dezen niet aangewezen om in casu de debatten te heropenen.

3. Verzoekschrift

3.1. Verzoeker voert gespreid over drie middelen de schending aan van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), van artikel 3 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM), van "*het recht van verdediging door een gebrek, onduidelijkheid en dubbelzinnigheid in de motivering van de beslissing*", van het redelijkheidsbeginsel en van het zorgvuldigheidsbeginsel. Hij voert tevens een schending aan van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van artikel 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet). De drie aangevoerde middelen worden, omwille van hun onderlinge verwevenheid, samen behandeld.

3.2. In een eerste onderdeel gaat verzoeker in op de niet-ontvankelijkheid van zijn verzoek om internationale bescherming en de situatie voor statushouders in Griekenland. Hij is van mening dat er heden wel degelijk sprake is van een a priori automatisch reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling voor alle begunstigden van internationale bescherming als gevolg van het structureel falend Grieks asielbeleid. Hij verwijst naar de brief van enkele asielministers aan de Europese Commissie van 1 juni 2021 waarin zij hun ernstige bezorgdheden over de levensomstandigheden voor erkende vluchtelingen in Griekenland hebben geuit en naar algemene recente landeninformatie waaruit een systematisch falend beschermingssysteem dient te worden afgeleid. Hij wijst op structurele tekortkomingen waarmee alle erkende vluchtelingen in Griekenland worden geconfronteerd, zoals de administratieve moeilijkheden bij het verkrijgen van een ADET en een (actieve) AMKA en de structurele uitsluitingsfactoren op het vlak van toegang tot huisvesting, werk, gezondheidszorg, sociale voorzieningen, taal en integratie en juridische bijstand.

Indien wordt vastgesteld dat er geen a priori automatisch reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling voor (terugkerende) erkende vluchtelingen in Griekenland bestaat, meent verzoeker dat er in zijn hoofde een buitengewone individuele kwetsbaarheid bestaat waardoor zijn voorzienbare leefomstandigheden de drempel van bijzondere zwaarwegendheid zou overschrijden. Verzoeker verwijst naar zijn bijzondere kwetsbaarheid als (Palestijnse) vluchteling en naar zijn medische/psychische kwetsbaarheid. Hij voert aan dat een gebrekkig onderzoek werd gevoerd naar zijn psychische kwetsbaarheid omdat het CGVS naliet hem hierover diepgaand te bevragen en omdat uit zijn houding tijdens het persoonlijk onderhoud, wanneer hem gevraagd werd te spreken over zijn leefomstandigheden in Griekenland en over zijn familie in Gaza, ontgensprekelijk zijn psychische kwetsbaarheid blijkt. Verder meent verzoeker dat zijn zelfredzaamheid en autonomie in ernstige mate is aangetast door zijn materiële en maatschappelijke kwetsbaarheid. Hij gaat in op zijn concrete leefomstandigheden in Griekenland en besluit dat hij in de gegeven omstandigheden van de bestaande structurele problemen wel degelijk voldoende en redelijke individuele inspanningen heeft geleverd om huisvesting en werk te vinden en zich te integreren.

3.3. In een tweede onderdeel gaat verzoeker in op de gegrondheid van zijn verzoek om internationale bescherming en de situatie in Palestina en meer bepaald in de Gazastrook. Vooreerst gaat hij in op de bevoegdheid van de Raad. Vervolgens gaat hij in op de situatie voor UNRWA-vluchtelingen uit de Gazastrook. Hij verwijst naar de beslissingen van het Internationaal Gerechtshof en de aanhoudingsbevelen van de aanklager van het Internationaal Strafhof en besluit dat hij als Palestijn uit de Gazastrook in het licht van het arrest van de Raad van 16 januari 2025 kan beschouwd worden als een vluchteling in de zin van artikel 1, A, (2) van het Vluchtelingenverdrag.

3.4. Verzoeker vraagt in hoofdorde om de bestreden beslissing te hervormen en hem de vluchtelingenstatus toe te kennen, in ondergeschikte orde, de subsidiaire beschermingsstatus te verlenen en, in uiterst ondergeschikte orde, om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier terug te sturen naar het CGVS voor verder onderzoek.

3.5. Verzoeker voegt volgende stavingstukken toe ter ondersteuning van zijn verzoekschrift:

- Notities van het persoonlijk onderhoud bij het CGVS (stuk 3);
- Refugee Support Aegean, *Recognized refugees 2025* (stuk 4);
- AIDA, *Country Report: Greece 2022 Update* (stuk 5);
- Caritas, *Kwetsbaarheid. Naar een gelijke behandeling van kwetsbare vluchtelingen* (stuk 6);
- NANSEN, *NANSEN NOTE 2025-3, Personen met een internationaal beschermingsstatuut in Griekenland: analyse van de Nederlandstalige rechtspraak van de RVV* (stuk 7);
- Arrest RvV 16 januari 2025, nr. 320 159 (stuk 8).

4. Aanvullende nota's

4.1 Op 27 oktober 2025 maakt verzoeker, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota over.

In een eerste onderdeel gaat verzoeker in op de niet-ontvankelijkheid van zijn verzoek om internationale bescherming en de situatie voor statushouders in Griekenland.

Ten eerste voert hij een schending aan van de redelijke termijn en het rechtszekerheidsbeginsel en stelt dat de onredelijk lange duur van de procedure een onomkeerbare en disproportionele schade aan zijn persoonlijke en juridische positie veroorzaakt.

Ten tweede, inzake de aangevoerde schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest, wijst hij op nieuwe Griekse wetgeving die in september 2025 werd gestemd en op grond waarvan personen zonder legale status in het land met uitzonderlijk harde hand zullen worden aangepakt. Verzoeker vreest dat hij, bij gebrek aan een geldig ADET, hierdoor getroffen zal worden. Het terugkeerbeleid wordt aanzienlijk verstrengd waardoor er nu geen garantie is dat Palestijnse verzoekers niet zullen worden teruggestuurd naar Palestina door de Griekse autoriteiten.

Ten derde, inzake de aangevoerde schending van het redelijkheidsbeginsel, verwijst hij naar het nieuwe AIDA-rapport van september 2025 waaruit, volgens verzoeker, blijkt dat de procedures voor het verkrijgen van een ADET, een actieve AMKA en een paspoort problematisch blijven en de toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en gezondheidszorg problematisch blijft. Verder formuleert verzoeker een reactie op de door de commissaris-generaal gehanteerde rapporten, meer bepaald op IOM UN Migration, *“Helios+. Comprehensive actions for the integration of third-country nationals into the labour market”*, Ministerie van Buitenlandse Zaken Nederland, *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, van september 2024 en Cedoca, *“COI Aide aux migrants”*.

In een tweede onderdeel gaat verzoeker in op de gegrondheid van zijn verzoek om internationale bescherming en de situatie in Palestina en meer bepaald in de Gazastrook.

Vooreerst gaat hij in op de bevoegdheid van de Raad. Vervolgens gaat hij in op de situatie voor UNRWA-vluchtelingen uit de Gazastrook en verwijst naar de beslissingen van het Internationaal Gerechtshof, de aanhoudingsbevelen van de aanklager van het Internationaal Strafhof, de resolutie van het *“International Association of Genocide Scholars”* (IAGS) en de bevindingen van de onafhankelijke VN-Onderzoekscommissie. Verzoeker besluit dat hij als Palestijn uit de Gazastrook in het licht van het arrest van de Raad van 16 januari 2025 kan beschouwd worden als een vluchteling in de zin van artikel 1, A, (2) van het Vluchtelingenverdrag.

Doorheen de aanvullende nota wordt van de geciteerde bronnen een consulteerbare weblink bijgebracht. Verder voegt hij volgende stavingstukken toe bij de aanvullende nota:

- *“Note du service de santé mentale Ulysse sur les effets pathogènes des événements liés à la guerre et à l’invasion de Gaza sur les personnes originaires de Palestine présentes en Belgique”* van Ulysse van 20 juni 2024 ;
- *“Country Report: Greece. Update 2024”* van AIDA/ECRE van september 2025 (met vermelding van weblink);
- E-nomothesia.gr, *‘Nieuw wetsvoorstel over illegale immigratie in publieke consultatie’* (met vermelding van weblink).

4.2. Op 17 november 2025 maakt de verwerende partij, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota over waarin zij verwijst naar volgende rapporten (met vermelding van weblink):

- *“Country Report: Greece. Update 2023”* van AIDA/ECRE van 24 juni 2024;
- *“Country Report: Greece. Update 2024”* van AIDA/ECRE van september 2025;
- *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”* van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024;
- *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2024;
- *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA van april 2025;
- *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”* van de Europese Commissie van 4 april 2025;
- *“COI Focus Grèce - Aide aux migrants”* van Cedoda van 25 juli 2025;
- *“COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior”*, van Cedoca van 17 september 2025;
- Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16 april 2025, Bundesverwaltungsgericht en Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht, van 16 april 2025;
- Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel, van 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24;
- Bundesverwaltungsgericht, arrest D-2590/2025, van 11 september 2025.

5. Voorafgaand

5.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om ‘een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie’ te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en ex nunc onderzoek die voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

5.2. Inzake de samenwerkingsplicht wordt verwezen naar artikel 48/6, § 1 van de Vreemdelingenwet, dat luidt als volgt:

“§ 1. De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de

verzoeker te beoordelen. De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient.”

Artikel 10, lid 3 van de richtlijn 2013/32/EU, dat handelt over de vereisten voor de behandeling van verzoeken, bepaalt ook:

“3. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit over verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat: a) (...); b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken; (...)”

Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van feiten en omstandigheden met inbegrip van de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van herkomst en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, *M.M.*, punten 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze.

5.3. De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door de verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waarover geen twijfel bestaat te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien is voldaan aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

“a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;

- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”

5.4. De formele motiveringsplicht, zoals voorzien in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en artikel 62 van de Vreemdelingenwet, heeft tot doel de betrokkene een zodanig inzicht in de motieven van de beslissing te verschaffen, dat hij in staat is te weten of het zin heeft zich tegen die beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft. De motieven die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen, kunnen op eenvoudige wijze in deze beslissing worden gelezen en uit het verzoekschrift blijkt dat verzoeker deze motieven kent en aan een inhoudelijke kritiek onderwerpt. Bijgevolg is het doel van de formele motiveringsplicht in casu bereikt en voert hij in wezen de schending aan van de materiële motiveringsplicht.

De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat een administratieve rechtshandeling, in casu de beslissing tot niet-ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming, op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kan worden genomen. Het middel zal dan ook onder meer vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

6. Beoordeling van de zaak

6.1. Dient vooreerst te worden vastgesteld dat in de bestreden beslissing met recht wordt gemotiveerd dat in hoofde van verzoeker geen bijzondere procedurele noden konden worden vastgesteld, dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat zijn rechten werden gerespecteerd en dat hij kon voldoen aan zijn verplichtingen.

6.2. De Raad stelt vast dat de bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de richtlijn 2013/32/EU.

6.3. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus op 3 mei 2023 en werd in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig is tot 2 mei 2026 (administratief dossier CGVS, groene map 'documenten verzoeker', originele ADET). Voorgaande is in overeenstemming met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, d.d. september 2024, p. 13; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2023*, p. 243).

Verzoeker brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Hij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. De Raad verwijst hierbij naar het vigerende EU-acquis, meer bepaald de richtlijn 2011/95/EU, waaruit blijkt dat de verleende beschermingsstatus onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de richtlijn 2011/95/EU). De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale beschermingsstatus berust in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° bij de commissaris-generaal doch eens hieraan is voldaan, komt het aan de verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Het komt aldus aan verzoeker zelf en niet aan de commissaris-generaal toe om het bewijs te leveren dat hij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker blijft hier echter in gebreke.

Bijgevolg wordt in casu vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, met name Griekenland. Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a) van de richtlijn 2013/32/EU. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

6.4. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest). De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

6.5. Verzoeker betoogt dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

6.6. Vooreerst wordt de algemene situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is om van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (“*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257).

Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus aan de betrokkene meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak bij de Griekse politie maken om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden opgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten wekelijks nakijken (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM (fiscaal registratienummer) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers.

Personen die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, zouden in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes (die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten) aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA (het sociale zekerheidsnummer) is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p.236). Om een AMKA te verkrijgen, moeten statushouders de Griekse autoriteiten vragen om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening) is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*. De redenering hierachter is dat personen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze AMKA-verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse onderdanen. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat

afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen, voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van hun AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA. (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267)

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende ngo's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse ngo's of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt één of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (Kéntro Ensomátosis Metanastón, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het HELIOS+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

(i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinslid van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: ze moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apascholísisis, DYPA);

(iii) registratietermijn: ze moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Een persoon die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet meer in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*"COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior"*, 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).-

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven (*“COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior”*, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen personen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een ADET, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. In het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden stelt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34). De Raad wijst er hierbij op dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbepoel, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om vervolgens met deze actieve AMKA de toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen aangezien de activering van de AMKA, die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door

Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigen van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigen van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), de invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals de uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het sociale zekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. *'cash assistance'*), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om aan de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of personen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met personen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan personen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-programma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé-dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare

ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten. Statushouders zonder AMKA of zonder actieve AMKA zijn echter niet verstoken van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat zij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaan: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (UNHCR Greece, *"Living In Greece – Access to healthcare"*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, worden aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYP), noch een sociale zekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen verkrijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgseenheden of -centra (UNHCR, *"Information Guide for Beneficiaries of International Protection"*, beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf ; Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYP or AMKA)"*; UNHCR, *"Living in Greece – Access to Healthcare"*).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en verzoekers om internationale bescherming, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten aanvragen om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendiensten worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor

de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *“Alkyoni II”*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een preciaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en de afname van vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een preciaire situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl de verlengingsaanvraag van hun ADET in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de verlengingsaanvragen in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een 'certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus' of een 'certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming'

verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in HELIOS+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over hernieuwing in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de hernieuwing van de verblijfsvergunning wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

6.7. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociale zekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese

Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

6.8. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land a priori een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Met een loutere verwijzing naar algemene landeninformatie in zijn verzoekschrift toont verzoeker niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, zoals geduid door het Hof van Justitie, bevindt of dat hij er bij terugkeer automatisch in zal belanden. De informatie die verzoeker in zijn verzoekschrift aanhaalt, ligt in de lijn met, dan wel werd supra reeds in beschouwing genomen bij de gemaakte analyse en laat aldus niet toe tot een andersluidende conclusie te komen.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer preciaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van verzoeker, aan zijn individuele profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

6.9. De vraag die thans rijst is of verzoeker omwille van zijn persoonlijke situatie bij terugkeer naar Griekenland zal worden blootgesteld aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling.

Aangaande verzoekers individuele omstandigheden wordt in de bestreden beslissing als volgt gesteld: *“Uit de door u voorgelegde documenten blijkt dat u beschikt over uw Griekse verblijfsvergunning (ADET) en uw Griekse paspoort (doc 7 en 8). Deze zijn nog geldig tot respectievelijk 2 mei 2026 (ADET) en 20 mei 2028 (paspoort).*

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het niet makkelijk had om er een stabiel leven op te bouwen, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

U verklaarde dat het niet evident was om werk of onderdak te vinden in Griekenland (CGVS, 16-19). Uit uw verklaringen blijkt echter dat u er wel degelijk in slaagde om verschillende jobs te bemachtigen. In Kos werkte u in de landbouw (CGVS, 17), in Athene ging u twee dagen aan de slag in een plasticfabriek (CGVS, 19) en in Argos werkte u als seizoensarbeider (CGVS, 18). Voorts ontving u geregeld geld van uw broer in België waarmee u in uw levensonderhoud kon voorzien (CGVS, 7-8). Hoewel u er niet in slaagde om legaal werk te vinden, had u voor het grootste deel van uw tijd in Griekenland wel degelijk een inkomen. Kan hier overigens nog worden aan toegevoegd dat uw gebrekkige / onbestaande kennis van de Griekse taal mee aan de basis lag van uw onvermogen legaal werk te vinden. Dit werd u meegedeeld in de arbeidsbureaus waar u zich aanmeldde (zie CGVS p. 15). Dat zij u geen legaal werk konden aanbieden omdat u niet voldeed aan de gestelde vereisten, kan logischerwijs niet volstaan om te besluiten dat u in Griekenland als begunstigde van internationale bescherming geen toegang had tot de arbeidsmarkt.

Ook had u bijna altijd een dak boven uw hoofd. Zowel in Kos als in Argos, waar u het grootste deel van uw tijd in Griekenland verbleef, vond u onderdak in verlaten panden (CGVS, 16-17). U beschikte bovendien over een AFM- en AMKA-nummer (CGVS, 10), documenten waarmee u toegang heeft tot de arbeids- en woningmarkt. Dat u mogelijks moeilijkheden kende om op de plaatsen waar u verbleef legaal werk en een onderkomen te vinden, volstaat niet om te besluiten dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland uw basisrechten dienaangaande niet kon laten gelden en in een toestand van verregaande materiële deprivatie verkeerde of dreigt te terecht te komen ingeval van een terugkeer. U verklaarde dat de taalbarrière een obstakel vormde om zich fatsoenlijk in de Griekse maatschappij te integreren (CGVS, 15 en 17). U gaf echter geen blijk van terdege pogingen te hebben ondernomen om de taal effectief te leren. U probeerde via uw gsm de taal te leren en enkele keren zou u mensen hebben aangesproken maar toen u hoorde dat lessen enkel tegen betaling particulier werden aangeboden, gaf u het op (CGVS, 15). Dat is niet ernstig. Uit de hierboven besproken COI blijkt bovendien dat er NGO's in Griekenland actief zijn die u hier mogelijks bij hadden kunnen helpen (zie supra). U verklaarde overigens ook zelf in Kos bijstand te hebben gekregen van een hulporganisatie. Deze voorzag u van basismiddelen en ze zette u op weg naar werk (CGVS, 16-17). Dat u dan geen enkele mogelijkheid zou gehad hebben om via deze, dan wel een andere organisatie, enige bijstand te krijgen in het kader van taallessen, toont u niet aan. Minstens kan verwacht dat u zich hieromtrent zou hebben geïnformeerd. U bleef hier in gebreke (zie CGVS p. 15). Een taal leren vergt tijd en inspanning en uit uw verklaringen blijkt niet dat u daarin voldoende investeerde.

Kortom, hoewel de leefomstandigheden ongetwijfeld niet evident waren, en mogelijks een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.”

Uit het bovenstaande blijkt dat de commissaris-generaal in de bestreden beslissing wel degelijk omstandig heeft gemotiveerd waarom verzoekers voorzienbare levensomstandigheden in Griekenland niet beantwoorden aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid, die dient te worden bereikt opdat van een ernstig risico op onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest sprake zou zijn. Op grond van deze pertinente motieven dient te worden besloten dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat in zijn hoofde sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen de rechten verbonden aan zijn status in Griekenland uit te oefenen. In zijn verzoekschrift volhardt verzoeker in zijn ervaringen in Griekenland en bekritiseert de appreciatie en de gevolgtrekkingen van de commissaris-generaal, doch brengt hiermee en met zijn verwijzingen naar algemene informatie waarmee reeds rekening is gehouden en die ook de Raad in zijn analyse heeft betrokken (zie supra) geenszins valabele elementen bij die de pertinente overwegingen met betrekking tot zijn concrete situatie kunnen weerleggen.

6.10. Wat zijn individuele situatie betreft, maakt verzoeker vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland. Uit zijn verklaringen kan niet blijken dat hij kampt met enige medische of psychologische problemen die belangrijke gevolgen zouden hebben voor zijn zelfstandig functioneren.

Waar verzoeker in het verzoekschrift aanvoert dat het CGVS een gebrekkig onderzoek heeft gevoerd naar zijn psychische kwetsbaarheid omdat het CGVS naliel hem hierover diepgaand te bevragen en omdat uit zijn houding tijdens het persoonlijk onderhoud ontegensprekelijk zijn psychische kwetsbaarheid blijkt, merkt de Raad vooreerst op dat verzoeker geen enkel medisch of psychologisch document bijbrengt waaruit zijn psychische problemen blijken. Evenmin geeft verzoeker enige concrete verduidelijking waar tijdens het persoonlijk onderhoud uit zijn houding 'ontegensprekelijk zijn psychische kwetsbaarheid blijkt'. Noch bij de Dienst Vreemdelingenzaken, noch bij het CGVS heeft verzoeker melding gemaakt van psychische

problemen. Bij de Dienst Vreemdelingenzaken antwoordde verzoeker negatief op de vraag of hij persoonlijke problemen van medische of psychologische aard ondervindt (administratief dossier DVZ, 'bijkomende vragen M-status Griekenland'). Bij het CGVS verklaarde hij zich geschikt voor het onderhoud zonder enige melding te maken van enige medische of psychische problematiek (NPO CGVS, p. 3) en op de vraag of hij in Griekenland medische of psychologische problemen had, antwoordde hij – buiten maagpijn die hij met medicatie heeft opgelost – negatief op de vraag. Uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dat het persoonlijk onderhoud bij het CGVS op normale wijze is verlopen en dat hieruit geen noemenswaardige problemen kunnen worden afgeleid. Verzoeker was in staat om zijn vluchtrelaas op een zelfstandige en functionele manier uiteen te zetten. De Raad ontwaart geenszins directe of indirecte signalen waaruit psychische problemen zouden blijken. Als dusdanig maakt verzoeker dan ook niet op objectieve wijze aannemelijk dat hij met gezondheidsproblemen zou kampen die hem zouden verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijken geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Het bij het verzoekschrift gevoegde rapport van Caritas (verzoekschrift, stuk 6) bevat louter algemene informatie die geen betrekking heeft op verzoekers persoonlijke, individuele situatie. Het bij aanvullende nota gevoegde verslag van Ulysse van 20 juni 2024 over de pathogene effecten van de oorlog in Gaza op personen van Palestijnse origine die in België verblijven, is algemeen van aard en heeft geen betrekking op verzoekers persoonlijke situatie. Hoewel niet betwist wordt dat de situatie in Gaza een psychologisch impact heeft op verzoeker, kan echter niet blijken dat hij persoonlijk dermate zware psychische problemen ondervindt dat deze zijn zelfstandig functioneren beïnvloeden waardoor hij zijn rechten niet zou kunnen uitoefenen in Griekenland.

6.11. De Raad stipt aan dat verzoeker een 28-jarige man is, wiens ADET op heden nog steeds geldig is, met name tot 2 mei 2026 (administratief dossier CGVS, groene map 'Documenten verzoeker', originele ADET). Zijn betoog in het verzoekschrift en aanvullende nota omtrent de situatie waarmee statushouders geconfronteerd worden bij de vernieuwing van hun verblijfsdocumenten of bij het gebrek aan een geldige ADET, is niet dienstig, gezien deze situatie niet op hem van toepassing is daar hij op heden nog steeds over een geldige Griekse verblijfsvergunning beschikt die nog verschillende maanden geldig is. Niets staat hem in de weg om er tijdig de verlenging van aan te vragen.

Verder blijkt uit de stukken van het administratief dossier dat verzoeker tevens beschikt over een Grieks reisdocument, een AMKA en een AFM. De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer (AFM) toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 19). Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM automatisch gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA-rapport, maart 2025, p. 21). Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 2 mei 2026, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum. Hetzelfde geldt voor zijn sociale zekerheidsnummer (AMKA). Waar verzoeker in zijn aanvullende nota wijst op moeilijkheden om de AMKA te activeren, wijst de Raad er vooreerst op dat verzoeker, een gezonde volwassen man, niet aantoonbaar dat het voor hem niet mogelijk zou zijn om te werken in afwachting van het activeren van een AMKA. Dienaangaande wijst de Raad erop dat verzoeker er in het verleden in slaagde om (weliswaar sporadische) werk te vinden in de landbouw als seizoenarbeider. Verder wijst de Raad erop dat uit de beschikbare landeninformatie (zie supra) blijkt dat verzoeker, indien nodig, alleszins niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (zie verwijzing landeninformatie in de bestreden beslissing). NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p.50). Het komt verzoeker toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om in concreto aan te tonen dat hij zijn rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Griekenland en hij, zoals in casu aangevoerd, als statushouder geen toegang heeft tot medische zorg. Verzoeker slaagt hier echter niet in.

6.12. De Raad stipt verder aan dat het niet onredelijk is om van verzoeker, die in Griekenland de vluchtelingenstatus werd toegekend en wiens verblijfsvergunning nog geldig is, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker blijkt niet dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren, waarbij kan geconcludeerd worden dat verzoeker nooit de oprechte intentie had om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en er zijn rechten te doen gelden. Verzoeker verliet Griekenland ongeveer een jaar na de toekenning van de internationale bescherming. Er wordt in dit verband ten slotte nog op gewezen dat het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming in samenhang moet worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling wordt van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, verwacht om in Griekenland de nodige procedures te doorlopen en geduld uit te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Het komt hem in dit verband toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonde. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. Hij laat ook na om concreet aan te tonen dat hij veelvuldige en ernstige pogingen zou hebben ondernomen om zich te informeren en contact op te nemen met organisaties die hem zouden kunnen helpen bij het uitoefenen van de rechten en voordelen die aan zijn internationale beschermingsstatus verbonden zijn. In de bestreden beslissing wordt op pertinente gronden vastgesteld dat verzoeker geen ernstige stappen heeft gezet met de intentie om een duurzaam leven in Griekenland uit te bouwen doch duidelijk het plan had om door te reizen naar België. Aangezien geen oprechte intentie kan blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland, is het voor verzoeker onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland en slaagt hij er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten als statushouder er niet werden geëerbiedigd.

6.13. Tot slot wijst de Raad erop dat verzoeker, die geen blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid, voldoende zelfredzaam is en over een (familiaal) netwerk beschikt. De Raad benadrukt dat verzoeker in Griekenland succesvol de nodige documenten heeft aangevraagd en bekomen, dat hij verschillende jobs kon bemachtigen in de landbouw, in een plasticfabriek en als seizoenarbeider, dat hij onderdak vond in verlaten panden, dat hij beroep deed op een organisatie voor voedsel en gebruik van douche, dat hij in Gaza werkzaam was in de landbouw en in onderhoud van airconditioning, en dat hij beschikt over een familiaal netwerk zoals zijn in België legaal verblijvende broer die hem reeds in het verleden financieel bijstond tijdens zijn verblijf in Griekenland en die zijn reis naar België bekostigde. Zoals in de bestreden beslissing op pertinente gronden wordt vastgesteld dat, hoewel de leefomstandigheden ongetwijfeld niet evident waren, niet kan worden vastgesteld dat verzoeker *door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht is gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onvereenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.* Gelet op de pertinente vaststellingen in de bestreden beslissing maakt verzoeker niet aannemelijk dat hij niet in staat kan worden geacht om bij terugkeer naar Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in zijn levensonderhoud te voorzien. Hij maakt geenszins aannemelijk dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie van verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen. Verzoeker toont hierbij niet aan dat hij niet in staat zou zijn om desgevallend, in afwachting van het opbouwen van een duurzaam leven in Griekenland, beroep zou kunnen doen op zijn in België verblijvende broer. Waar verzoeker tenslotte meent dat zijn laaggeschooldheid een impact heeft op zijn zelfredzaamheid, blijkt echter geenszins uit zijn verklaringen dat hij laaggeschoold is vermits hij *“twee jaar naar de rechtenschool is gegaan”* (NPO CGVS, p 5).

6.14. Het loutere feit dat er in Griekenland sprake is van racisme en discriminatie zoals verzoeker in het verzoekschrift aanhaalt, hoe betreurenswaardig ook, is op zich niet voldoende om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Griekenland aannemelijk te maken. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Tot slot merkt de Raad op dat verzoeker geen melding maakt van concrete incidenten of persoonlijke problemen van racisme en discriminatie.

6.15. Verder dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie, in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat óók de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. De Raad wijst erop dat verzoeker internationale bescherming heeft verkregen in Griekenland dat als EU-lidstaat is gebonden aan het EU-acquis dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die zijn verbonden aan de beschermingsstatus en waarvan verzoeker gebruik kan maken. Zoals reeds vastgesteld, toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen ondernomen heeft om zijn rechten als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

6.16. Verzoekers algemeen betoog doet geen afbreuk aan het voorgaande. Verzoeker toont niet in concreto aan en maakt niet aannemelijk dat hij in Griekenland, dit mogelijks met de hulp van de Griekse autoriteiten of hulporganisaties, zijn rechten niet zou kunnen afdwingen aan de hand van de mogelijkheden die de vigerende Griekse wetgeving en de Europese regelgeving hem daartoe bieden. Het louter volharden dat hij wel degelijk voldoende stappen heeft ondernomen om tegemoet te komen aan zijn basisbehoeften en zijn verklaringen in dit verband te herhalen, volstaat niet. Een algemene verwijzing naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, volstaat – gelet op voorgaande concrete overwegingen – niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient in concreto te worden aangetoond, waartoe verzoeker aldus in gebreke blijft. Verzoeker toont niet aan dat, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terecht komt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, overweging 91). Hij toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

6.17. De door verzoeker bijgebrachte documenten (administratief dossier CGVS, groene map 'documenten') werpen geen ander licht op bovenstaande bevindingen. De Raad treedt de commissaris-generaal bij waar deze hieromtrent het volgende motiveert:

“De door u neergelegde documenten kunnen bovenstaande appreciatie niet wijzigen aangezien de meerderheid van deze stukken louter betrekking hebben op uw persoonsgegevens en/of de situatie in Gaza (doc 4, 6, 10, 11, 12, 13). Geen van deze elementen staan in voorgaande ter discussie. Deze stukken voegen echter in casu niets wezenlijks toe daar ze geen verband houden met uw situatie in Griekenland. Ook het registratieformulier van de opleiding van uw vrouw zegt niets over de omstandigheden in Griekenland (doc 5); uw kaart van de ziekteverzekering in België doet dit evenmin (doc 1). Uw Griekse identiteitsdocumenten bewijzen louter dat u er erkend bent als vluchteling en dat u administratief in regel bent (doc 2, 3, 7, 8). Ze zeggen niets over eventuele problemen die u daar had. Het betalingsbewijs attesteert enkel dat u ooit een som geld heeft ontvangen (doc 9). De foto's van Gaza en de kopieën van de (identiteits)documenten van Gaza die terug te vinden zijn op de USB-stick (doc 13) hebben zoals hierboven vermeld, niets te maken met uw situatie in Griekenland. Voorts stonden er nog enkele filmpjes van Griekenland op de USB-stick. Daarop is één van de verlaten panden te zien waar u zou hebben gewoond. U komt in beeld terwijl u zichzelf en een aantal van uw medebewoners filmt in het pand. Nu nog los van het feit dat uit dit beeld op geen enkele manier kan worden afgeleid dat u daar ook effectief woonde – dergelijke filmpjes kunnen immers makkelijk gemanipuleerd zijn – kan dit filmpje hoe dan ook geenszins bovenstaande conclusie dat u in Griekenland niet in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde en niet heeft aangetoond dat u uw basisrechten niet kon laten gelden, omvormen. Uit het onleesbare PDF-document dat tenslotte terug te vinden was op de USB-stick was evident niets op te maken.”

6.18. De verwijzing naar voorgaande rechtspraak van de Raad is evenmin van die aard dat dit afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de

beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen en toegespitst op verzoekers individuele situatie.

6.19. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoeker verhinderen. Zijn verzoek om internationale bescherming dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

6.20. Een schending van artikel 4 van het Handvest en van artikel 3 van het EVRM wordt niet aangetoond. De Raad wijst er hierbij bovendien nog op dat de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel inhoudt.

6.21. Aangezien verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden blijkt niet dat verzoeker zich nog dienstig kan beroepen op (een schending van) de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, die betrekking hebben op het beoordelen van de nood aan een internationale beschermingsstatus. Aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of hij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven. Om die reden is de verwijzing naar rechtspraak van het Hof van Justitie van 18 juni 2024 in de zaak C – 735/22 QY tegen Bondsrepubliek Duitsland niet dienstig. In casu ligt geen ontvankelijk beschermingsverzoek voor. Er is hier geen verder onderzoek nodig. De situatie in en verwijzing naar Gaza is, hoe betreurenswaardig ook, ter zake niet dienstig, gelet op de internationale bescherming die verzoeker in Griekenland geniet en waarvan hij niet aantoonde dat deze niet meer actueel of toereikend is. Dat verzoeker begaan is met de situatie in Gaza is begrijpelijk en menselijk, doch neemt dit niet weg dat hijzelf in Griekenland internationale bescherming geniet en dat zijn verzoek om internationale bescherming op individuele basis dient te worden onderzocht en beoordeeld, wat hier gebeurt, waarbij zijn persoonlijke situatie als begunstigde van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland werd nagegaan.

6.22. Waar verzoeker in zijn aanvullende nota opwerpt dat de commissaris-generaal zeer lange tijd heeft besteed aan het onderzoek van de ontvankelijkheid van het verzoek, waardoor hij de redelijke termijn en het rechtszekerheidsbeginsel geschonden acht, stelt de Raad vast dat verzoeker deze schending niet aanvoerde in het verzoekschrift.

De procedure voorzien in artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet is niet bedoeld om door middel van een aanvullende nota de middelen uit het verzoekschrift uit te breiden. Deze bepaling biedt de partijen enkel de mogelijkheid om nieuwe elementen, in de zin van elementen die zij onmogelijk eerder konden aanbrengen, alsnog in een aanvullende nota aan te reiken. Anders komen de rechten van verdediging van de verwerende partij in het gedrang omdat deze onmogelijk kan overgaan tot een grondige analyse van de aangebrachte elementen. Middelen, ook indien deze de openbare orde raken, moeten, teneinde de rechten van de verdediging van de andere partij(en) te vrijwaren, in het verzoekschrift worden ontwikkeld, tenzij de grondslag ervan pas nadien aan het licht is kunnen komen, in welk geval die middelen ten laatste in het eerst mogelijke in de procedureregeling voorziene processtuk moeten worden opgeworpen, quod non in casu. Aanvullende nota's dienen niet als en kunnen niet (dienstig) worden aangewend als uitbreiding van het ingediende verzoekschrift. De aanvullende nota van verzoeker wordt wat dit punt betreft uit de debatten geweerd.

6.23. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt haar beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te steunen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker op het CGVS uitvoerig werd gehoord. Tijdens het persoonlijk onderhoud kreeg hij de mogelijkheid uiteen te zetten waarom artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet in zijn specifieke situatie niet van toepassing is en zijn argumenten kracht bij te zetten en kon hij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen, dit alles in aanwezigheid van zijn advocaat en een tolk die het Arabisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier en op alle dienstige stukken. De commissaris-generaal heeft het beschermingsverzoek van verzoeker op een individuele wijze beoordeeld en haar beslissing genomen met inachtneming van alle relevante feitelijke gegevens van de zaak. Het betoog dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk is gegaan kan bijgevolg niet worden bijgetreden.

6.24. Een schending van het redelijkheidsbeginsel kan evenmin worden volgehouden aangezien de bestreden beslissing geenszins in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd. Deze motieven zijn deugdelijk en vinden steun in het administratief dossier.

6.25. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen.

6.26. Waar verzoeker in ondergeschikte orde vraagt om de bestreden beslissing te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om de beslissing van de commissaris-generaal houdende een niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat) te vernietigen om redenen vermeld in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° en 3° van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoeker echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont hij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op tien februari tweeduizend zesentwintig door:

V. HOEFNAGELS, wvd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERHEYDEN, griffier.

De griffier, De voorzitter,

K. VERHEYDEN

V. HOEFNAGELS